

ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

185 РОКІВ

**ІНСТИТУТУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

75 років

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МОНОГРАФІЯ

Київ
 VADEX
2020

TARAS SHEVCHENKO
NATIONAL UNIVERSITY OF KYIV

GLOBAL TRENDS OF INTERNATIONAL RELATIONS

MONOGRAPH

Kyiv
 VADEX
2020

УДК 327:339.9

Г54

Рекомендовано до друку

Вченого радою Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 9 від 5 травня 2020 р.)

Всі права застережені. Розповсюдження і тиражування без
офіційного дозволу видавництва заборонено.

Рецензенти:

д.політ.н., проф. **В. П. Горбатенко**

(Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України);

д.філос.н., проф. **М. А. Ожеван**

(Національний інститут стратегічних досліджень);

д.політ.н., проф. **О. В. Шевчук**

(Чорноморський національний університет імені Петра Могили).

Г54 Глобальні тренди міжнародних відносин. Монографія.
– К. : Вадекс, 2020. – 524 с.

ISBN 978-966-9725-65-3

Монографія присвячена дослідженню концептуальних і прикладних аспектів глобальних трендів міжнародних відносин у ретроспективному і проспективному форматі, аналізу впливу глобальних процесів на основні сфери міжнародної взаємодії, зокрема на політичну, економічну, безпекову, технологічну, енергетичну, гуманітарну, суспільну, кліматичну, з'ясуванню стратегічних ризиків потужності міжнародних акторів, розгляду прогностичних трендів міжнародних відносин. Монографія розрахована на науковців, дослідників міжнародних відносин, фахівців з глобального розвитку, парламентарів, урядовців, співробітників дипломатичних установ, аналітиків, а також студентів, які навчаються за спеціальностями «Міжнародні відносини», «Крайнознавство», «Міжнародні комунікації», «Міжнародний бізнес», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародне право».

УДК 327:339.9

ISBN 978-966-9725-65-3

© Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	9
ГЛАВА 1. Ретроспективний контекст глобальних трендів міжнародних відносин (Коппель О. А., Пархомчук О. С.).....	19
ГЛАВА 2. Сучасний концепт глобальної геополітики (Федуняк С. Г.).....	59
ГЛАВА 3. Перспективні тренди розвитку сучасних міжнародних відносин (Погорська І. І.).....	83
ГЛАВА 4. Неформальні міжнародні організації у процесах глобального управління (Сергійчук В. І., Чекаленко Л. Д.)....	106
ГЛАВА 5. США: «Decline» з потенціалом «Come Back» (Погорська І. І.).....	141
ГЛАВА 6. Європа: виклик глобальної потужності (Копійка В. В.).....	165
ГЛАВА 7. Переосмислення міжнародної сили РФ (Брусиловська О. І.).....	194
ГЛАВА 8. Стратегічні пріоритети міжнародної безпеки: виклики і перспективи (Мінгазутдинов І. О., Мінгазутдинова Г. І.).....	227
ГЛАВА 9. Тенденції державно-приватного партнерства у сфері кібербезпеки (Фролова О. М.).....	251
ГЛАВА 10. Економічний вимір глобальних трендів міжнародних відносин (Татаренко Н. О.).....	284
ГЛАВА 11. Модернізація у сфері кліматичних змін і кліматичної дипломатії (Тихомирова Є. Б.).....	320
ГЛАВА 12. Медійна складова кліматичної дипломатії (Шевченко О. В.).....	354

ГЛАВА 13. Тренди енергетичного розвитку: міжнародний вимір (Піпченко Н.О., Рижков М.М.).....	377
ГЛАВА 14. Трансформації суспільної сфери у сучасних міжнародних відносинах (Даниленко С. І., Добржанська О. Л.).....	399
ГЛАВА 15. Глобальна гуманітарна криза: проблеми і рішення (Кучмій О. П.).....	437
ГЛАВА 16. Якісні зміни трендів технологічного розвитку (Фесенко М. В.).....	460
ГЛАВА 17. Міжнародні відносини у прогностичних версіях провідних дослідницьких центрів (Макаренко Є. А.).....	487
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	518

CONTENT

PREFACE.....	9
CHAPTER 1. Retrospective context of global trends of international relations (Koppel O., Parkhomchuk O.).....	19
CHAPTER 2. Modern concept of global geopolitics (Fedunyak S.).....	59
CHAPTER 3. Prospective trends in the development of modern international relations (Pogorska I.).....	83
CHAPTER 4. Non-formal international organizations during global governance (Sergiychuk V., Chekalenko L.).....	106
CHAPTER 5. The USA: ‘decline’ with ‘come back’ potential (Pogorska I.).....	141
CHAPTER 6. Europe: the challenge of global power (Kopiika V.).....	165
CHAPTER 7. Rethinking the international power of the Russian Federation (Brusylovska O.).....	194
CHAPTER 8. Strategic priorities of international security: challenges and prospects (Mingazutdinov Ih., Mingazutdinova G.).....	227
CHAPTER 9. Trends of public-private partnership in cybersecurity (Frolova O.).....	251
CHAPTER 10. Economic dimension of global trends in international relations (Tatarenko N.).....	284
CHAPTER 11. Modernization in the field of climate changes and climate diplomacy (Tykhomyrova E.).....	320
CHAPTER 12. Media component of climate diplomacy (Shevchenko O.).....	354

CHAPTER 13. Trends of energy development: the international dimension (Pipchenko N., Ryzhkov M.).....	377
CHAPTER 14. Transformations of the public sphere in contemporary international relations (Danylenko S., Dobrzhanska O.).....	399
CHAPTER 15. Global humanitarian crisis: problems and solutions (Kuchmiy O.).....	437
CHAPTER 16. Qualitative changes in trends of technological development (Fesenko M.).....	460
CHAPTER 17. International relations in prognostic versions of leading research centers (Makarenko Ie.).....	487
INFORMATION ABOUT THE AUTHORS	521

Наукове видання

Авторський колектив:

Брусиловська О. І.	Мінгазутдінов І. О.	Татаренко Н. О.
Даниленко С. І.	Мінгазутдінова Г. І.	Тихомирова Є. Б.
Добржанська О. Л.	Пархомчук О. С.	Федуняк С. Г.
Копійка В. В.	Піпченко Н. О.	Фесенко М. В.
Коппель О. А.	Погорська І. І.	Фролова О. М.
Кучмій О. П.	Рижков М. М.	Чекаленко Л. Д.
Макаренко Є. А.	Сергійчук В. І.	Шевченко О. В.

ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МОНОГРАФІЯ

Друкується за авторською редакцією

ISBN 978-966-9725-65-3

Підписано до друку 07.07.2020 р.
Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 30,46. Тираж 300 пр.
Зам. № 338/20

Видавець ТОВ «ВАДЕКС»
04074, м. Київ, вул. Бережанська 9
тел. 067 502-22-42
сайт: <http://vadex.com.ua/>

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру України
суб'єктів видавничої справи ДК № 4285 від 27.03.2012 р.